

Τυπολόγιο υδραυλικής και υδραυλική έργα.

→ Διατμητική τάση τ :

$$\tau = \mu \frac{dy}{dy}$$

→ Αριθμός Reynolds:

$$Re = \frac{VL}{\nu} = \frac{\rho VL}{\mu}$$

⊗ Για υδατικούς αγωγούς $Re_{cr} = 2000$

→ Εξίσωση συνέχειας:

$E_1 V_1 = E_2 V_2$ με $Q = E \cdot V = \text{σταθ}$, κατά μήκος του αγωγού

→ Εξίσωση ενέργειας (για 2 διατομές):

$$\boxed{H = h + \frac{P}{\gamma} + \alpha \frac{V^2}{2g}} \Rightarrow \boxed{H_1 = H_2 + \Delta H_{\mu} + \Delta H_{a(1-2)}}$$

με $\Delta H_{\mu} = 0 \Leftrightarrow H_1 = H_2 + \Delta H_{a(1-2)}$

και $\boxed{\Delta H_{a(1+2)} = h_f + h_a}$, όπου $h_f = \text{γραμμική απώλεια λόγω τριβών}$
 $h_a = \text{τοπική απώλεια}$

→ Ίσχύς στροβίλου P:

$$P = \gamma Q \cdot H$$

→ Υπολογισμός μήκους εισόδου Le :

Πειραματικά βρέθηκαν ότι:

1) Για στρωτή ροή ($Re < 2300$) $\frac{Le}{D} = 0,06 Re$.

2) Για τυρβώδη ροή $\frac{Le}{D} = 4,4 Re^{1/6}$.

→ Εξίσωση Darcy Weisbach:

1^ο στάδιο: $h_f = \frac{4\tau_w \Delta x}{\gamma D}$
2^ο στάδιο: $\tau_w = \frac{1}{8} f \rho V^2$] $\Rightarrow \boxed{h_f = f \frac{L}{D} \frac{V^2}{2g}}$, $\boxed{h_f = \sum \epsilon \cdot L}$

⊗ Ισχύει για στρωτή και τυρβώδη ροή σε αγωγού υπό πίεση ομογενούς διατομής

→ Συντελεστές τριβών για σωλήνες (Colebrook-White):

Για στρωτή ροή ($Re < 2000$): $f = \frac{64}{Re}$ ακριβής τιμή

Για τυρβώδη ροή: $\frac{1}{\sqrt{f}} = -2 \log \left(\frac{ks/D}{3.7} + \frac{2.51}{Re \sqrt{f}} \right)$ [Colebrook-White]
πρότυπο μέτρο

→ Διάγραμμα Moody. (σελ.)

$$Re \sqrt{f} = \frac{D^{3/2}}{\nu} \left(\frac{2g h f}{L} \right)^{1/2}$$

⊗ ελέγξε διάγραμμα.

→ 1^ο Τύπος πρόβλημα:

Δεδομένα: D, Q, L, ks, ν

Ζητούμενο: hf

→ 2^ο Τύπος πρόβλημα:

Δεδομένα: hf, D, L, ks, ν

Ζητούμενο: Q

→ 3^ο Τύπος πρόβλημα:

Δεδομένα: hf, Q, L, ks, ν

Ζητούμενο: D

→ Εξίσωση Swamee and Jain. ($Re > 2000$):

$$Q = -0.965 \left(\frac{g D^5 h f}{L} \right)^{1/2} \ln \left[\frac{ks/D}{3.7} + \left(\frac{3.17 v^2 L}{g D^3 h f} \right)^{1/2} \right] \quad (2^{\circ} \text{ τύπος})$$

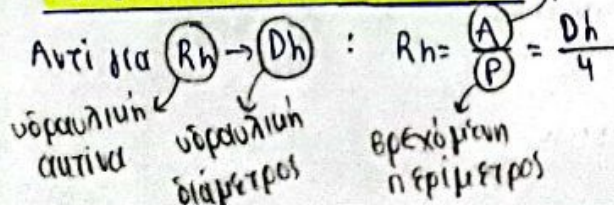
→ Εξίσωση Swamee and Jain ($3 \times 10^8 > Re > 5000, 0.001 > ks/D > 10^{-6}$): (3^ο τύπος)

$$D = 0.166 \left[ks^{1.25} \left(\frac{L Q^2}{g h f} \right)^{4.75} + \frac{\nu}{Q} \left(\frac{L Q^2}{g h f} \right)^{5.2} \right]^{0.04}$$

→ Γήρανση σωλήνων:

$ks(t) = ks_0 + a_g \cdot t$, με a_g = συντελεστής

→ Αξιοί μη κυκλικής διατομής: εμβαδόν υφής διατομής

→ Pandolf:

$$\frac{1}{\sqrt{f}} = 2 \log (Re \sqrt{f}) - 0.8$$

με αριθμητικές προσεγγίσεις

a) Blasius: $f = 0.316 Re^{-1/4}$

b) Colebrook: $f = 1.8 \log (0.145 Re)$

→ Εξίσωση Swamee and Jain:

$$f = \frac{0.25}{\left[\log \left(\frac{1}{3.7} \frac{ks}{D} + \frac{5.74}{Re^{0.9}} \right) \right]^2}$$

→ Εξίσωση Haaland:

$$\frac{1}{\sqrt{f}} = -1.8 \log \left[\frac{6.9}{Re} + \left(\frac{ks/D}{3.7} \right)^{3.41} \right]$$

→ Εξίσωση Chezy:

$$V = C_h \sqrt{R_h J_e}, \text{ και } C_h = \sqrt{\frac{89}{f}}$$

→ Εξίσωση Manning:

$$V \sim \frac{R_h^{2/3}}{n} \sqrt{R_h J_e} = \frac{1}{n} R_h^{2/3} J_e^{1/2}$$

$$n = \frac{R_h^{2/3}}{C_h} \rightarrow \frac{1}{n} = \text{Strickler}$$

⊕ Εμφανιστές αέρας υαλοκαθαριστή, γραμμικών αποχετιών (σημειώσεις Νάινου).

→ Τοπικές απώλειες ενέργειας

$$h_m = k \frac{V^2}{2g}$$

→ Ευρή σωλήνα σε δεξαμενή:

$$k=1 \Rightarrow h_m = \frac{V^2}{2g}$$

→ Είσοδος της ροής από δεξαμενή σε σωλήνα:

$k=0,5$, όταν δεν υπάρχει διαμόρφωση.

⊕ Διαλείδες μήθημα 8-10-2019. (3ε).

→ Διαλείδες απώλειες ενέργειας: ⊕ Δημερώσεις 15-10-19 (4ε).

$$\Delta h_{ολ} = \sum h_f + \sum h_m = \sum f \frac{L}{D} \frac{V^2}{2g} + \sum k \frac{V^2}{2g}$$

→ Ισοδύναμο μήκος:

Όταν $h_a = h_f \Leftrightarrow L_I = \frac{kD}{f}$

→ Περιπτώσεις χάραξης:

$$D_2 > D_3 > D_1 \Leftrightarrow f_{e2} < f_{e3} < f_{e1}$$

→ σηηλαίωση:

$$P = \delta H - \delta \cdot z - \frac{1}{2} \rho V^2$$

→ πίεση (απόλυτη-αετινή):

$$P_{αετ} = P_{απολ} - P_{ατμ}$$

⊕ P_v = τιμή τάσης ατμών

→ Πρόβλημα με σηηλαίωση:

Θα έχουμε όταν: $\frac{P}{\delta} < -10,1m$, όμως για λόγους ασφαλείας: Θέλουμε $\frac{P}{\delta} > -7$

→ Ισχύς αντλία-υδροστροβίλου:

$$P = \gamma \cdot Q \cdot H_m = \rho g Q (H_m) \quad (n=1)$$

↳ μανομετρικό υψος.

Αντλία:

$$H_1 + H_m = H_2 + h_f \Leftrightarrow P = \frac{\delta Q H_m}{\eta}$$

Υδροστροβίλος:

$$H_1 = H_2 + H_m + h_f \Leftrightarrow P = \delta \cdot Q \cdot H_m \cdot \eta$$

→ Σύστημα σωλήνων σε σειρά:

Ίδιες παροχές σε όλους τους σωλήνες: $Q = \sigma \alpha \omega$.

Συνολικές απώλειες: $\Delta H_{AB} = h_1 + h_2 + h_3$.

→ Σύστημα παράλληλων σωλήνων:

⊗ Αν δεν υπάρχουν τοπικές απώλειες η ΓΕ είναι ίδια για όλους τους κλάδους.

Σε κάθε σωλήνα οι ολικές απώλειες: $\Delta H_{AB} = \Delta H_1 = \Delta H_2 = \Delta H_3$. (Ιραμμικές + τοπικές).

Ολική παροχή: $Q_{AB} = Q_1 + Q_2 + Q_3$.

→ Ειδική Ενέργεια:

$$E = y + \frac{V^2}{2g} = y + \frac{Q^2}{2gA(y)^2} \Rightarrow Q = \sqrt{2gA^2(E-y)}$$

⊗ E_{min} είναι για $Fr = 1$ (υπέρκριμη ροή).
 → οι ασύμπτωτες.

→ E_{min} :

$$E_{min} = y_k + \frac{V_k^2}{2g} = y_k + \frac{D_k}{2} \quad (\text{για } Fr = 1)$$

→ Q_{max} :

$$Q_{max} = A_k \cdot V_k = A_k \cdot \sqrt{g D_k} \quad (\text{για } Fr = 1)$$

→ Ειδική δύναμη: δύναμη από την υδροστατική πίεση.

$$M = \left(\frac{Q^2}{gA} + A\bar{y} \right) \Rightarrow \frac{F_{Tx} + F_{Dx}}{\gamma} = M_2 - M_1$$

Εισροή ποσότητας υγρού

→ M_{min} :

$$M_{min} = \frac{Q^2}{gA_k} + A_k \bar{y}_k = \frac{A_k^2}{T_k} + A_k \bar{y}_k$$

Fr > 1 Υπερκρίμη
 Fr = 1 κριση
 Fr < 1 Υποκρίμη

→ Θεωρία υπέρκριμου βαιθούς:

- 1) $Fr = \frac{V}{\sqrt{gD}} = 1$
- 2) $E_{min} = y_k + \frac{D_k}{2}$
- 3) $M_{min} = \frac{A_k^2}{T_k} = A_k \bar{y}_k$

- 4) $Q_{max} = A_k \sqrt{g D_k}$
- 5) $\frac{V_k^2}{2g} = \frac{D_k}{2}$ (SOS).

Το ύψος της κινητικής ενέργειας είναι ίσο με το μισοϋδραυλικό βαιθος D.

→ Υπολογισμοί κρίσιμου βάθους:

$$F=1, \quad V_k^2 = gDy_k, \quad \frac{Ak^3}{T_k} = \frac{Q^2}{g}$$

→ Τύπος του Manning:

$$Q = \frac{1}{n} AR^{2/3} J^{1/2}$$

→ Κρίσεις:

J_c = κρίσιμη κλίση (ροή).

$J_0 > J_c \Rightarrow$ υπερκρίσιμη κλίση (ροή)

$J_0 < J_c \Rightarrow$ υποκρίσιμη κλίση (ροή)

⊕ Βλέπε τυπολόγιο τέλος 6ου pdf Νάνου.

→ Ανύψωση πυθμένα φροδοκωνική διατομής, υποκρίσιμη ροή

Μέγιστη τιμή (σε σवारμμή).

$$E_{2max} = E_1 - \frac{3}{2} \cdot 3 \sqrt{\frac{Q^2}{b^2 g}} \text{ σε λ. } \tau, \tau \cong \text{pdf Νάνου}$$

→ Ελάχιστη διατομή σε φροδοκωνικό ακαλό υποστένωμα, υποκρίσιμη ροή:

Ελάχιστη τιμή (σε σवारμμή).

$$b_{min} = \frac{3}{2} Q \sqrt{\frac{3}{2g}} \frac{1}{E_{min}^{3/2}}$$

→ Ρυθμιστικό θυρόφραγμα:

$$E = y_k + \frac{D}{2} = 1,5y_k \text{ ή } y_k = \frac{2}{3} E,$$

η max παροχή της διώρυγας παρατηρείται για y_k και προκύπτει απ' τον τύπο:

$$q = \frac{Q}{b} \Rightarrow q_{max} = \sqrt{g} \left(\frac{2}{3} E \right)^{3/2}$$

→ Υδραυλικό άλμα:

$$\frac{Q^2}{gA_1} + A_1 \bar{y}_1 = \frac{Q^2}{gA_2} + A_2 \bar{y}_2 \quad (M_2 = M_1)$$

→ Εξισώσεις υπολογισμού ΒΜΡ:

Ενέργειας: $\frac{dy}{dx} = \frac{J_0 - J_e}{J - F r^2}$

Manning: $J_e = \frac{n^2 V^2}{R^{4/3}} = n^2 \frac{Q^2}{A^2} \frac{\pi^{4/3}}{A^{4/3}} = n^2 \frac{Q^2 \pi^{4/3}}{A^{10/3}}$

Αριθμός Froude: $F^2 = \frac{Q^2 T}{g A^3}$

→ Ταξινόμηση καρπύλων ΕΕ:

Υποκρίσιμη → M → $y_0 > y_k, 0 < J_0 < J_k$.

Κρίσιμη → C → $y_0 = y_k, J_0 = J_k > 0$

Υπερκρίσιμη → S → $y_0 < y_k, J_0 > J_k > 0$.

(Αριθμίζουμε ανάλογα με τον υπόχωρο που βρισκόμαστε.)

⊕ Διαγράμματα σελ. 9, 8 & pdf Νάνα.

⊕ Η υποκρίσιμη ροή ελέγχεται από τα κατάντη, Η υπερκρίσιμη ροή ελέγχεται από τα ανάντη (φορά ελέγχου ροής).

→ Παροχή σχεδιασμού:

$$Q_{sch} = \frac{V_H}{T}$$

χρόνος λειτουργίας υδραγωγείου

για το Η₂O μπορώ να πάρω

↓
βαρύτητα
 $T = 24h$

↓
άντληση
 $T = 16-20h$.

→ Δεξαμενή: δυσμενέστερη ημέρα.

⊕ Εξωτερικό υδραγωγείο.

$$\text{με } \lambda_H = \frac{Q_H}{Q_E} \text{ και } \lambda_0 = \frac{Q_0}{Q_E}$$

→ Διυτιοδανομής: δυσμενέστερη ώρα.

Ροή υπό πίεση:

- 1^ο τυπικό → hf , Moody ή DW ή CW
- 2^ο τυπικό → Q , h ή CW
- 3^ο τυπικό → D , με δοσμένες $[f_1, D, Re\sqrt{f}, f_2]$

→ Υδραυλική αυτίνα:

$$R_h = \frac{A}{\pi} = \frac{Dh}{4} \rightarrow \text{Υδραυλική διάμετρος}$$

βρεχόμενη περίμετρος

→ Τοπιές απώλειες:

$k=1$: εγρή από σωλήνα

$k=0,5$: εισρή σε σωλήνα

Ροή με ελεύθερη επιφάνεια:

→ Manning:

$$V = \frac{1}{n} R^{2/3} j^{1/2} \quad \text{ή} \quad R^{2/3} A = \frac{Q \cdot n}{j^{1/2}}$$

→ Κρίσιμο βάθος:

$$Fr = \frac{V_k}{\sqrt{g D_k}} = \frac{Q^2 T}{g A^3} = 1$$

⊗ Αν'των Fraude: $\frac{V_k^2}{2g} = \frac{D_k}{2}$

Υδραγωγείο:

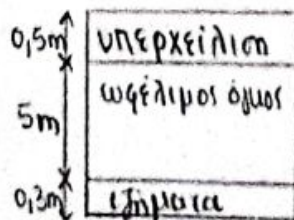
→ Εξωτερικό Υδραγωγείο:

$$Q_{\text{αξ}} = \frac{VH}{T} \rightarrow \text{με την δυσμενέστερη ημέρα σχεδιάζεται} \rightarrow \text{προς το τέλος Ιουλίου}$$

⊗ Βαρύτητας: $T=24h$, Αντληση: $T=16-20h$

→ Μανομετρικό ύψος αντλίας:

$$H_m = \Delta z + (hf) \rightarrow j \cdot L$$

→ Μέγιστη και ελάχιστη πίεση:

Πρέπει (εμπειρικά): $\frac{P}{\delta} \leq 70m$

$$\frac{P}{\delta} \geq \Delta \text{max} + 4(n+\Delta) \rightarrow \text{γίνεται από την ΛΣΥ}$$

μέγιστο μέγιστο ύψος

→ Αντλία:

⊗ Μεγάλο υψος $\Rightarrow$ μεγάλη $D \Rightarrow$ μικρό $\delta \Rightarrow$ μικρό H_m .

⊗ Μικρό υψος $\Rightarrow$ μικρό $D \Rightarrow$ μεγάλο $\delta \Rightarrow$ μεγάλο H_m .

Καταναλώσεις:

⊗ Απώλειες 30% κατά την μεταφορά H_2O .

→ Δίτυπο διανομή:

Το βράδυ η δυσμενέστερη ώρα

⊗ 50% $\lambda_H, \lambda_e > 1$

ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΙΣ:

→ Μέση ημερήσια παροχή αιμαδάρτων, Q_e :

είναι ο ετήσιος όγκος αιμαδάρτων, διηρημένος με την διάρκεια ενός έτους

Αν $Q_e' =$ παροχή ύδρευσης $\Rightarrow Q_e = Q_e \cdot Q_e'$

→ Μέγιστη ημερήσια παροχή αιμαδάρτων, Q_H :

$$Q_H = (\lambda_H) Q_e$$

συντελεστής
ημερήσιας αιχμής

→ Μέγιστη στιγμιαία παροχή αιμαδάρτων, Q_P (παροχή αιχμής):

$$Q_P = (P) Q_H$$

συντελεστής
στιγμιαίας αιχμής

με

$$P = \min \left(1,5 + \frac{2,5}{\sqrt{Q_H}}, 3 \right)$$

Ελληνικές
προδιαγραφές

μειώνεται όσο προχωράμε προς
τα υατάντη. $\downarrow L/s$

Παράδειγμα αρμά σελ. 24, 2.7.

→ Διηθήσεις:

Νέα δίαιτα:

$$Q_i = \min (0,5 / \lambda^{0,3}, 0,16)$$

$L/(s \cdot ha)$

$ha =$ ευτάρια

Παλιά δίαιτα:

$$Q_i = 1 / \lambda^{0,25}$$

Παράδειγμα αρμά σελ. 30, 2.9 (Παροχή σχεδιασμού αιμαδάρτων)

Παράδειγμα αρμά σελ. 72, 4.10 SOS

Παράδειγμα αρμά σελ. 77, 4.12 β. SOS

→ Περιορισμοί διαμέτρω:

Φ40cm Αιμάδαρτα

Φ40cm Όμβρια

βλέπω και τα μέγιστα ποσοστά πλήρωσης.

→ Μέγιστες ταχύτητες:

$v_{max} = 6 \text{ m/s}$ Όμβρια

$v_{max} = 3 \text{ m/s}$ Αιμάδαρτα

→ Ελάχιστες ταχύτητες:

$v_{min} = 0,6 \text{ m/s}$ Όμβρια

$v_{min} = 0,3 \text{ m/s}$ Αιμάδαρτα

$$\frac{Q}{Q_0} = 0,10 \Rightarrow \frac{V}{V_0} = 0,54 \Rightarrow V_0 > 0,56 \text{ m/s}$$